

Akt nr:
R-E1a-2288

AU\$R-E1a-2288

3 OKT 1934

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturtekniska byrås arkiv

B & M 19/1934

R 3*2288

6342

Handlingar angående
Ekedalens invallningsföretag av år 1934
i Rackeby socken av Skaraborgs län;
upprättade vid laga syneförrättning år 1934 av
Sven Hallin.
Statens lantbruksingenjör.

3 alm (lös)

1.
Protokoll vid sequestrations-
rättens slutet vatten-
lagen för Hovstads-
rättens förvaltnings-
förhållande Chedalen
i Rackeby socken av
Skaraborgs län.

Den 9 Mars 1934 i Chedalen
Närvarande: Mörtecknad, statens
lantbruksinspektör och förvaltnings-
man samt följande sakkunniga:
Solsander M. C. Jansson församlingens
av ~~Storgården~~ Rackeby Storgård i län 47,
kallat Chedalen
Anders Andreasson äg. Rackeby Storgård i län 19,
kallat Vallerberg genom
Johan Ivan Andersson
enl. fullmakt bil. 12

§ 1
Uppläses det för förvaltningsmannen
utskäddet förordnandet, som hade be-
fälsat enligt bil. A.

§ 2
Något från samt förvaltningsmannen
kunde ej uttröas.

§ 3
Förelades vid förundersökningen
utskäddet omvårdaren över det
vatten besvärade området.

§ 4
Solsander till förvaltningsmannen

yrskade på invallning mot går-
vänen av det brännen berörade
området, anläggning av en pump-
station samt uppskrävning
av nödiga avloppsrörken för
möjligt görande av markens fou-
taggning till 1.2 meters djup
och dess skyddande mot över-
svämning.

§ 5
Orubudet för Anders Andreasson
hade intet att invända mot
~~att deltaga~~
den på yrskade invallningen och drä-
ningen men yrskade icke på någon
utsträckning av företaget för sin
mårdmans del.

§ 6
Som intet vidare fanns att
till protokollet utveckla, förklarade
sammanträdet upplöst med tillkänna-
givande att sedan nödig fördjupning
efter tillkallande av gode män
verkställts och förslag till invall-
ningen och dräningen upprättat,
näst sammanträde kommer att
kallas i försättningsmannens kontor
i Skara ~~för dagen~~ den 26 juli 1934
klodan 10 och komma nya yttre-
ligare underrättelser härvid att
tillställas och hägras.

Och och tid som ovan

7 tjänsten

Sten Falken

3

den 25 ~~maj~~ juli 1934 i för-
rättningsmannens kontor. I stam-
Måttvarande: Uvertecknad skets
lantbruksingeniör och förättmings-
man samt gode män S. Wen-
nerstedt, Högstalsgården, och C.
Persson, Hårboys, Skara.

§ 7

Fagen av gode männen vörte
sig stå i jämsfällande till mågan
av sak utgående.

§ 8

Förelades synemännens utlä-
sande ^{från F} med därtill hörande hand-
skrivningen och sit utgående.

§ 9

Att mottaga och förvara
sitt förteget utgående hand-
skrivningar och sit utgående
~~att sammanställa delägarna~~
~~för ut~~ utgående synemännens
arrendatorn Paul Fredriksson, Ek-
dalen.

§ 10

I fråga om förättmings kostna-
der och påvisades till den ryp-
sättade arwades sak utgående,
varav ett exemplar skulle
överlämnas till akt förvararen.

§ 11

Som intet vidare fanns att

sin drabokallet utteckna, för-
klarades för att emigra och av-
slutad och dackmantia-
det upplöst.

Och så som var
4 hundra:

Peter Wallin

Biträdnade gode män:
~~Edvin Persson~~ Edvin Persson

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I SKARABORGS LÄN.

LANDSKANSLIET.

D. & V.D. 30-93
1933.

Förordnande.

Lantbruksingenjören Sven Hallin, Skara, ...

förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och in-
förväntas från honom bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 28 april 1933.

Utan avgift.

A. 22. A. 50-93.
1933.

6.

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Undertecknad få 2 härmed vördsamt anhålla om förordnan-
de för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt be-
stämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för
torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Ekedalen

i Backeby socken
av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna för-
väntas bli av företaget berörda, återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är

Ludköpings

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till

Arkudator Paul Fredriksson
adress Ekedalen Backeby pr Öst tora

Telefon: Backeby 14

Ekedalen den 26 april 1933

H. C. Jönsson

Guldmakt för min son
 Toar Anderson, ssk vid
 av statens lantbruksgärden
 i Skaraborgs län Sven Hallin
 meddelat sammanträd, i
 Ekedalen Rackeby den
 24 Maj 1934, för min talan.

Wallerberg Skereg. den 24 Maj 1934
 Anders Andreasson

Bevittnar

Sven Hult.

Gustaf Pottersson.

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde			
Å k e r		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	
7		8		9		10		11		12		13		14		15 16	

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägarens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
<u>Rackeby socken</u> Rackeby Storgården (Ekedalen) 47					
				1	L.E. Jönsson, arr. Paul Fredriksson odlingsmark, mylla på lera
				2	" -"
				3	" -"
				4	" -"
				5	" -"
				6	" -"
				7	" -"
				8	" -"
				9	" -"
				10	" -"
				11	" -"
				12	" -"
				13	" -"
				14	" -"
				15	" -"
				16	" -"
				17	åker -"
				18	" -"
				18a	" -"
				19	" -"
				20	" -"
				21	" -"
				22	" -"
				23	" -"
				24	" -"
				25	" -"
				26	odlingsmark -"

Överfries

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Å k e r		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16							
0.1	89			30	8 70	1000	290 -	970	881 30							
	82			10	8 20	"	820 -	990	811 80							
	24			20	24 80	"	1240 -	980	1215 20							
	29			20	5 80	"	290 -	"	284 20							
	07			800	14 -	"	70 -	800	56 -							
	19			"	38 -	"	190 -	"	152 -							
	09			300	27 -	"	90 -	700	63 -							
	05			600	30 -	"	50 -	400	20 -							
	07			800	21 -	"	70 -	700	49 -							
	11			200	22 -	"	110 -	800	88 -							
	71			40	28 40	"	710 -	960	681 60							
	53			60	31 80	"	530 -	940	498 20							
	74			"	44 40	"	740 -	"	695 60							
	19			200	38 -	"	190 -	800	152 -							
	02			250	5 -	"	20 -	750	15 -							
	02			"	5 -	"	20 -	"	15 -							
03				"	7 50	"	30 -	"	22 50							
15				"	37 50	"	150 -	"	112 50							
05				200	10 -	"	50 -		40 -							
09				600	54 -	"	90 -	800	36 -							
55				650	357 50	"	550 -	350	192 50							
63				200	126 -	"	630 -	800	504 -							
01				100	1 -	"	10 -	900	9 -							
06				"	6 -	"	60 -	"	54 -							
20				200	40 -	"	200 -	800	160 -							
15				650	97 50	"	150 -	350	52 50							
	06			"	39 -	"	60 -	"	21 -							
192	5 49				1128 10		7410 -		6281 90							

Socken, by och hemman	Registreringsnummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägarens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
				27	Överfält odlingsmark, mylla på lera
				28	" - - -
				29	" - - -
				30	" - - -
				31	" - - -
				32	åker - - -
				33	" - - -
				34	" - - -
				35	" - - -
				36	" - - -
				37	" - - -
					<u>Summa</u>
Rackeby Storgården (Ekeedalen)	1 ^{II}			38	K. E. Jonsson. av. Paul Fredriksson åker, mylla på lera
				39	" - - -
				40	" - - -
				41	odlingsmark - - -
				42	" - - -
				43	" - - -
				44	" - - -
					<u>Summa</u>
Rackeby Storgården (Valkeberg)	1 ⁹			45	Anders Andersson åker, mylla på lera
				46	" - - -
					<u>Summa</u>

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Å k e r		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8	9		10				11	12		13	14		15	16	
1 92	5 49								1128	10		7410	=		6281	90
	10							200	20	-	1000	100	-	800	80	-
	34							60	20	40	"	340	-	940	319	60
	05							60	3	-	"	50	-	"	47	-
	14							200	28	-	"	140	-	800	112	-
	09							650	58	00	"	90	-	350	31	50
12								"	78	-	"	120	-	"	42	-
19								200	38	-	"	190	-	800	152	-
04								100	4	-	"	40	-	900	36	-
-								-			"					
28								200	86	-	"	280	-	800	224	-
82								650	533	-	"	820	-	350	287	-
3 37	6 21								1967	=		9580	-		7613	-
60								800	300	-	1000	600	-	500	300	-
57								700	228	-	"	570	-	600	342	-
35								500	175	-	"	350	-	500	175	-
	06							650	39	-	"	60	-	350	21	-
	12							300	36	-	"	120	-	700	84	-
	10							200	20	-	"	100	-	800	80	-
	19							50	9	50	"	190	-	950	180	50
1 52	47								807	50		1990	=		1182	00
												199	✓			
1 06								700	742	-	1000	1060	-	300	318	-
18								800	144	-	"	180	-	200	36	-
1 24									886	-		1240	-		354	-

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
<u>Sammandrag</u> <u>Rackeby socken.</u> Rackeby Stiegården 47 — " — 11 — " — 19					
				1-37	R. E. Jonsson, av. Paul Fredriksson
				38-44	D:o
				45-46	Anders Andersson
					<u>Summa</u>

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas, skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

att förekommande dikeskrökar ej må göras skarpa, utan böra i

möjligaste mån uträtas eller avrundas;

~~att grätkor och matjord avtages, där skyddsvall
att där dike går i rigg, bör grävningen så verkställas, att
skall uppläggas, och att den såhunda avtagna
riggningen och dikets mittlinje komma att sammanfalla,
färd och matjorden sedan användes till
att vägben, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens
behållnad av vallen och i första hand dess
medgivande må användas som upplagsplats för dikejord,
öfverflöd;~~

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller

döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmä-

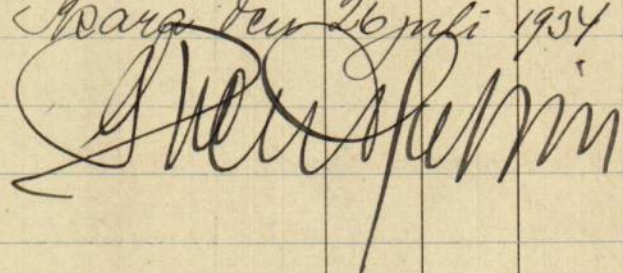
tares försorg nya märken blivit utsatta.

att vallfjorden skall uppläggas i förin-
tala skikt, vilka göckare, än att
de kunna stängas tät innan
nästa skikt påläggas.

Skara den 26 juli 1924

Henric Wallin

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		<u>Energrift</u> <u>Diket L-M-N</u>							5040	-
10-12+60	260	Lera m ³	1000	0.60	600	-	✓			
		Arbetsledning o. ofrutsatt			60	-			660	- ✓
		<u>Diket M-M^I</u>								
30-31+40	140	Lera m ³	250	0.60	150	-	✓			
		Arbetsledning o. ofrutsatt			20	-			170	- ✓
		<u>Diket M^I, M^{II}</u>								
40-41	100	grän. o. taggn. av firs m ¹	100	0.50	50	-	✓			
- " -	100	5" firs	"	100	0.60	60	-	✓		
41		brunn st.	1		30	-		140	-	
		Arbetsledning o. ofrutsatt						10	-	150 ✓ -
		<u>Pumpstation:</u>								
		Pumpaggregat med motor			1350	-				
		Pumpstation med arbets- ledning och avstängnings- lucka			800	-		2150	-	
		Arbetsledning o. ofrutsatt						200	-	2350 ✓ -
		Summa kostnader							8370	✓ -
		Kapitaliserat värdet av pumpningsstationen							440	-
		<u>Summa</u>							8810	✓ -

Köpa den 26 juli 1934

Bilaga F.

Utlåtande vid syneförrättning enligt
vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande
Ekedalen i Rackeby socken av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser invallning mot sjön Vänern
av en delvis redan odlat område
samt den sålunda invallade markens bättre torrläggning genom dikning
och pumpning av ett delvis odlat område, beläget omkring 3 km. norr
om Rackeby kyrka inom nederbördsområde n:r 142/143.1 och för ernående
de av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga, *Förstapå* för enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom invallning mot sjö, vadan detta utlåtande på grund av bestämmelserna i 7 kap. 55 § vattenlagen kommer att underställas Västerbygdens vattendomsstols prövning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrläggningsområdet utmärkts med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över till uppgrävning ifrågasatta vall- och avloppssträckor
hava profil- och sektionsritningar upprättats, utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda avloppssträckorna utmärkta med dels dubbla, dels enkla röda linjer och de röda bokstäverna G-H-I och K-L-M-I för huvudtilloppen till pumpstationen vid I samt M-M -M ^{I II} för ett sidodike härtill och I-O för avloppet från pumpstationen. Dubbla röda linjer

beteckna härvid att avloppet skall utföras som öppet dike, och enkel röd linje, att det skall göras täckt. Skyddsvallarnas lägen äro betecknade med dubbla gröna linjer och de gröna bokstäverna A-B, C-D och E-F. Å profil- och sektionsritningarna äro avloppens blivande botten- och sektionslinjer ritade med rött och skyddsvallarnas blivande krön- och sektionslinjer ritade med grönt.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och uppgåtts å marken samt befunnits utgöras: 31 hektar vid I, 9 hektar vid 22+50, 7 hektar vid 23+80, 5 hektar vid G och 1.6 hektar för rördiket ^{$M^I - M^{II}$} **I II** _{-M}. Den största till avrinning kommande vattenmängden har antagits komma att uppgå till 2.0 liter pr sekund och hektar. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0.1 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats för möjligg rande av torrläggning till 1.2 meters djup av all härav beroende mark, tillhörig sökanden.

För dimensionering av pumpanläggningen och beräkning av sannolika pumpningskostnaderna har antagits att därest öppning för flödesvattens direkta utsläppande vid lågt vattenstånd i Vänern anordnas, en nederbörds mängd av 187 mm. per år i medeltal behöver pumpas, varav 36 mm. kan antagas behöva lyftas i medeltal 1.2 meter och 151 mm. i medeltal 0.50 meter vid nuvarande vattenförhållanden i Vänern.

Den mark, för vilken dikningen medför bätnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart

linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken är att anse såsom en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i olika avdelningar ej förefinnes.

Då mer än hälften av det genom företaget uppkommande förbättringsvärdet kommer på mark, tillhörig sökanden skola kostnaderna för företagets utförande och för pumpning fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 17 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av samfällighetens totalkostnad. I kolumn 16 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppens, vallarnas och pumpstationens underhåll skola fördelas efter samma grunder som för färdigställandet angivits.

Då den till invallning föreslagna marken praktiskt taget i sin helhet ligger över Vänerns medelvattenyta, anse synemännen uppenbart, att företaget icke kan medföra någon skada för fiskeförhållandena i Vänern.

För mark, som tages i anspråk såsom upplagsplats för ur öppna avlopp uppschaktad jord och sten, skall ersättning utgå med den täckta markens fulla värde efter företaget enligt värderingslängden, därest någon sakägare ~~(hos arbetstypelsen)~~ framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Denna skada skall då utan dröjsmål ~~(enom arbetstypelsens församling)~~ uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller ^{ov} den, han i sitt ställe sätter.

Andra skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola jämväl till fulla värdet ersättas, och gäller för ersättningsyrkande och skadevärdering i tillämpliga delar vad som för skada av jordupplag ovan föreskrivits.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga 15 kronor och behöver förty ej erläggas.

Kostnaderna för syneförrättningen skola, sedan företaget kommit till stånd fördelas på delägarna efter samma grunder, som för grävningsskostnaderna angivits, men förskjutas nu av sökanden.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen för synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämmas att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar;

att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten i första hand skall användas för intilliggande skyddsvalla, färdigställande enligt ritning och i övrigt läggas minst 0.6 meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa, icke överstigande 1:1, varjämte nödiga öppningar för ytvattnets framläppande genom upplagen skola anordnas;

att innan pumpanordning inköpes och uppsättes, skall detaljerat förslag härtill upprättas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör;

att sådan pumpanordning bör kunna uppförda minst 62 liter per sekund vid
(1.60 meters lyfthöjd och minst 10 liter per sekund vid 2.50 meters lyfthöjd;

att för vatten ömtåliga delar av pumpanordningen skola placeras på en höjd över jämförelseplanet, icke understigande 45.90 meter;

att vattenståndet vid pumpstationens intag under tiden 1 april - 30 september utom vid långvarig torka eller under flöden åtminstone en gång per dygn nedbringas till höjden 42.70 meter över jämförelseplanet och att samma vattenstånd i övrigt icke må stiga högre än till höjden 43.90 meter över jämförelseplanet;

att dessa höjder skola på utifrån synligt sätt utmärkas vid pumpstationen;

att till rörledningar och brunnar skola användas rör av fullgod kvalitet;

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;

att hopsjunkning av vallar, skador å pumpanordningar, rörbrott, ras

eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skollas avhjälpas och nödiga slänthörändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att arbetena för företagets utförande böra genom entreprenad överlästas på härför skickad person;

att arbetena må begynna, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft,

samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1939;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Ekedalens invallningsföretag av år 1934."

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västterbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skollas vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Skara den 26 juli 1934.

I tjänsten:

Sten Palm
Alf Lennström *Edvin Persson*

[illegible]

Kostnadsför-

Hemmanstal	Registreringsnummer	Littera å kartan	Socken Hemman och jordägare	Sökande och med dem likställda	Ägofigur	Markens uppskattade värde	
						Nuvarande värde	Blivande värde
						Kronor	Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8
	47		Rackeby socken				
	11		Rackeby Stugan	K. E. Jönsson are. Paul Fredriksson	Sök 1-37	1967.-	9580.-
	19		"	D. O.	Sök 38-44	807.50	1990.-
			"	Anders Andreasson	45-46	886.-	1240.-
			Summa			3660.50	12810.-

Förbättrings- värde	Beräknad andel i kostnaden för företags avdelningar						Delaktighet i kostnaderna för				
	Kronor	10	11	12	13	14	15	företags utförande		Synfö- rättningen	
								Beräknad kost- nad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
7613. -							7330.54	83.207			
1182.50							1138.61	12.924			
354. -							340.85	3.869			
9149.50							8810. -	100.000.			
Skara den 5 juli 1934 W. A. Fabrin Edvin Persson											

Skara den 5 juli 1934
W. A. S. S. S.
Helsingfors Edin Persson